

Salome

Mielőtt még nem fáradt ki az isten,
Akkor formált magának téged;
Tüzből, jégből, égő szenvedélyből,
Gyúrta össze csodálatos lényed.

Majd keblére zárt szerelmes lágyan,
Mint sikere gyönyörű zálogát,
Művére féltékeny istenként,
Rádszötte a sir fekete fátyolát.

Az álmok foglyaként aludtál benne,
Míg nem keltett fel a festő ecsetje,
Ki a szférák ruzsából keverte színed
Lelke tábláján, s megfestett vele.

Most itt fügsz előttem a falon.
Oledben szerelmed levágott feje,
Ajkadon a véres csók tüze ég,
S a képben kering korod szelleme.

Bűvös ámulattal bámulom képed,
Lábadhoz omló béna hittel,
Salome! kéjes szenvedély, szeretlek!
Mint megtérő bűnöst az isten.

Szeretem a hajad sötét omlását,
Pilláid mögött a gyilkos szemet,
Szeretem a szenvedély hullámán
Ringó rózsás melledet.

Irigylem karodon a kígyót,
Kebleid között a gyémánt követ,
Csalán szövésű ritka fátyladat,
Mi engedi látni illatos testedet.

Bámullak ó hétfátyolos hercegnő,
Ki táncoddal nyerted el a próféta fejét,
S örült szenvedéllyel hívtad ki
Mindkettőtök egyforma végzetét.

Nézlek, mert mást nem tudok tenni,
Lázás vágy éget a kínok tetején,
Mint sziriai kapitány, én is feléd
Nyujtom szívemet, a tollam hegyén...

Alföldi siralmak

Halk rónaság, lanyha bánat,
Poros akácok, lomha közöny;
Tépett faluvég, tikkadt jegenyék,
Szoljatók, hol itt az öröm?
Ezer évig véreztem e tájon
Óseimben, egy negyed századért,
Testvérem fején kopját törtem,
Idegen érdekért, mindig másokért.
Most látom, hogy mit csináltam?
Míg bújtam a nádist viharos éjszakán,
Szabadságért csorgott a vérem,
A nóstény ordasok kampós agyarán.
Asszonyom, gyermekem elhagytam,
Hivott a haza, unszolt a reménység,
Vityillóm ereszében csóva égett,
Hogy rabolni lásson az ellenség.
Végig szenvedtem e hazát
Ezer halálban újra élve,
A kínok millió formáin át,
Sosem lohadva, mindig égve.
Órányi békében építő voltam;
Hordtam a téglát hajnaltól éjjelig,
Ekém nyomán fordult a föld,
Mocsár fenéktől magas bércekig.
Kenyérért harcoltam éggel-földdel,
Fokosom csattant az intézők fején,
Grófot, papot, uzsorást leszídtam,
S puhultam értük a tömlőc fenekén.
Fütyöt metszettem fűzfa tövéről,
Vigalmat fújtam a gyász fölött,
Verset faragtam dalba szöve,
S megbújtam a munkám mögött.
Mocsarat csapoltam éhbérért,
Sokszor hittem, jövőért teszem,
Hitem fényét égre vetettem,
S lengtem szivárvány színeken.
Mindenese voltam e tájnak,
Ura, cselédje, honvéd és betyár,
Utamat a sors ide mérte,
Most éget a föld, éget a nyár.
Vigalmam elhagyott régen,
Kikezdte kedvem e kripta-hangulat,
Lucskos penészek ülnek a szívemre,
S belepik a mezőket, s a falvakat.
Ülök itt szomorú csöndben az úton,
E hullámozó svábtenger szélén,
Sírba ballagó gatyás parasztjaim
Nézem, amint ellengnek a faluvégen.
Lompos kutyák vakkantnak utánuk;
Pacsirták szíve hasad meg a légben,
Egy-egy szomorú tinó belebödül,

Gazdát keresve az őszi temetőbe.
Olyan az egész alföldi róna,
Mint kit a bánat szíven talál,
Félelmes a csönd, nedves a homály,
S a mezőkön kint kaszál a halál.

(1942.)

Szarka János

Langyos csöndű áprilisi reggel,
Eszembe jutsz, Szarka János.
Kis kenyérhéjon billegtél, míg éltél,
Pedig sosem voltál lusta, álmos.
Emlékszem, falu szélén volt a fészked,
Sár-vityilló, az akácfa alatt,
Szobádban tüdő-penész és korom,
Vakolta a füstös falat.
Magadban éltél, búsán, egyedül,
Az üres tarisznya is húzta vállad,
Asszony, gyerek, csak álom maradt,
Rokonok nem kerestek kilincset nálad.
Úgy bírkóztál az idő maradával,
Mint tört-szárnyú, kakastalan kotló sod,
Mit kilenc pelyhes csirkéiért látogatott
Galád vendéged, tollas rokonod.
Éveid fogytak, mint a csirkék,
Tarkódat koppasztotta az idő,
Zsirtalan levesed homályos tükrében
Láttad, hogy közeleg a temető.
Te ezt nem akartad hinni, körülötted
Zizzenő mezők tavaszt bontottak.
Térdre bukott fejjel terveket szóttél,
Míg tüdődben a halál kutyái ugattak.
Emlékszem, mikor mondottad:
— Majd meglátod, aratás után,
Asszony lesz a háznál, ki nevet,
Ki mosolygó almaként csüng az urán.
Igazad volt, láttam asszonyod,
Lengő selyemben, alig egy hétre,
Hulló akácvirágok zápora alatt,
Négyen kísértünk az esküvőre.
Nálad nem volt boldogabb ember,
Ajkad bezárta az öröm-lakat.
Ma sem tudom elfelejteni arcodon
Tündöklő, vértelen, lágy mosolyodat.
Ketten járunk azóta is hozzád,
Alkonyattájt, én és a bűnét bánó szarka,
Mit az elhordott csirkéké, fejfádon
Csörögve, bánó lelkiismerete marja.

(1949.)